

До

Комисия по правата на човека и
вероизповеданията на 51-во Народно събрание
на Република България

Комисия по труда и социалната политика
на 51-во Народно събрание на Република
България

Комисия по конституционни и правни въпроси
на 51-во Народно събрание на Република
България

Комисия по европейските въпроси и контрол на
европейските фондове на 51-во Народно
събрание на Република България

СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

В продължение на вече представеното становище по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация, Амнести Интернешънъл България счита за необходимо да изложи допълнителни съображения относно прецизността, адекватността и необходимостта от приемане на предложените изменения в настоящия им вид.

Настоящият законопроект е мотивиран с необходимостта от съответствие с Директива (ЕС) 2024/1499 и Директива (ЕС) 2024/1500, които въвеждат минимални стандарти за независимостта и ефективността на органите по равенство. В този контекст следва ясно да се подчертае, че европейските изисквания са насочени към институционалната независимост, прозрачността на процедурите, адекватността на ресурсите и гаранциите срещу външна намеса, а не към въвеждане на общ персонален имунитет за членовете на такива органи.

Предложението за създаване на нова ал. 6 в чл. 40 от Закона за защита от дискриминация, предвиждаща освобождаване от наказателна и гражданска отговорност за служебни действия, освен при умишлено престъпление от общ характер, поставя редица въпроси от гледна точка на правната сигурност и съразмерността. Формулировката не съдържа изискване действията да са извършени добросъвестно и в рамките на законово установените правомощия, не

предвижда механизъм за преценка при твърдения за злоупотреба и не прави разграничение между различните видове отговорност. В този си вид разпоредбата създава риск от прекомерно ограничаване на принципа на отчетност, който е неразделна част от разбирането за независимост в демократична правова държава.

Международните стандарти и практиката на органите за акредитация на национални институции по правата на човека допускат възможността за т.нар. функционална защита за действия, извършени добросъвестно в рамките на мандата. Тази защита обаче е строго ограничена до служебни актове, извършени в рамките на компетентността и при отсъствие на злоупотреба, и не представлява общ имунитет. Предложеният текст не отразява тази прецизност и поради това следва да бъде подложен на допълнително експертно обсъждане, преди да бъде приет.

Отделно от това, законопроектът не съдържа изменения в редица ключови сфери, които са в центъра на новите европейски стандарти. Липсва изрична регламентация на забрана за получаване на указания от външни субекти; липсва нормативно закрепване на прозрачни и публични процедури за подбор, назначаване и освобождаване на членовете на Комисията; не са въведени конкретни гаранции за предотвратяване на конфликт на интереси; не се съдържа изискване за оценка на ресурсната обезпеченост на органа. Без подобни мерки приемането на разпоредба за имунитет не може да се разглежда като пълноценно транспониране на директивите.

По отношение на предложението за изменение на чл. 47, т. 5, чрез въвеждане на изискване за предварително съгласие на засегнатото лице, следва да се отчете, че това може да ограничи възможността на Комисията да действа в обществен интерес и да участва ефективно в производства, свързани с дискриминация. Европейските стандарти предвиждат органите по равенство да разполагат с реални правомощия за участие в съдебни и административни производства, включително когато става въпрос за системни или структурни нарушения. Всяко ограничение в тази насока следва да бъде внимателно преценено, за да не доведе до стесняване на мандата на органа.

Предложенията, внесени между първо и второ четене за увеличаване на административните санкции също изискват допълнителна оценка от гледна точка на съразмерност и ефективност. Липсва анализ дали увеличението на санкциите само по себе си ще доведе до по-ефективна превенция на дискриминацията или дали следва да бъде съпътствано от институционални и процедурни подобрения.

Амнести Интернешънъл България счита, че не е налице обоснована необходимост от спешно приемане на измененията в настоящия им вид. Транспонирането на директивите следва да бъде цялостно, системно и основано на задълбочен анализ на съответствието, както и на оценка на въздействието върху правната рамка и практиката на Комисията за защита от дискриминация. Частични изменения, които засягат ограничен брой разпоредби, без да адресират цялостната институционална рамка, крият риск от формално, но не и съдържателно съответствие.

В този смисъл призоваваме Народното събрание да отложи приемането на текстовете в настоящия им вид и да организира допълнително експертно и обществено обсъждане, включително с участие на представители на академичната общност, съдебната власт и гражданското общество, с цел изработване на прецизни и балансирани разпоредби, които едновременно гарантират независимост, отчетност и ефективна защита срещу дискриминация.

Само при подобен подход може да бъде постигнато реално съответствие с правото на Европейския съюз и международните стандарти за защита на правата на човека.

С уважение,

Директор
Амнести Интернешънъл България